

full DOMINICAL

ANEU MAR ENDINS

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Bisbe de Terrassa

Sobre la utilitat de la temptació

Els quaranta dies de la Quaresma ens recorden els quaranta anys del poble escollit al desert fent camí vers la Terra Promesa; també foren quaranta els dies de camí del profeta Elies per arribar a la muntanya de Déu, l'Horreb; ens recorden sobretot els quaranta dies que Jesús va passar al desert. L'evangeli del primer diumenge de Quaresma ens porta amb Jesús al desert. Jesús, al desert, fou temptat per Satanàs. Jesús no va tenir pecat però va passar per la temptació. L'evangeli de sant Marc ho diu molt sobriament i no detalla en què varen consistir les temptacions del Maligne. D'altres evangelistes —sant Mateu i sant Lluc— ho expliquen amb més detall.

Té sentit la temptació per a l'home d'avui? Potser algú contestaria que no. Per a l'home autònom, per a l'home senyor de la seva llibertat, la temptació sembla que no té sentit. La seva llibertat és el valor suprem. I malgrat tot, el cristianisme ens diu que som temptats. És una manera de dir-nos que som lliures però que la nostra llibertat no és la realitat suprema.

Per això he titulat aquesta reflexió del primer diumenge de Quaresma com la utilitat de la temptació. A la Bíblia la temptació és més una instigació vinguda de l'exterior que no pas un moviment interior, fins i tot tractant-se de temptacions de la pròpia concupiscència. A l'home el tempten el Diable, els altres i la pròpia concupiscència que és la tendència al pecat. Déu, en canvi, en lloc de temptar, el que fa és provar. En el relat del paradís, la fruita prohibida posa a prova l'home, però el qui l'arrossega cap el pecat és el Maligne. Abraham és provat per Déu. El mateix li esdevé a Job: Déu permet a Satanàs que el posi a prova.

Les relacions de l'home amb Déu són una història d'amor. I fins en l'amor humà existeixen les proves per a

mesurar si és de veritat. Les proves, les temptacions purifiquen l'home i l'uneixen més estretament amb Déu. Quants sants, en passar per una malaltia llarga, han trobat el camí per orientar la seva vida vers la santedat!

Per a Jesucrist el període del desert i les seves temptacions varen ser l'ocasió per a consolidar el seu messianisme com el del servent sofrent de Jahvé, com el messianisme de la creu. La vida humana és com un desert ple

de proves. Contemplar aquest episodi de les temptacions de Jesús ens ensenya i ens ajuda a superar les nostres pròpies temptacions.

La temptació ens fa prendre consciència de la nostra llibertat, de la nostra limitació i de la nostra responsabilitat davant d'Aquell que ens demanarà comptes. Una utilitat de la temptació és que no ens considerem déus. Una altra utilitat és que ens reconeguem fràgils i febles i propensos al mal. La temptació, en definitiva, ens guareix de l'orgull, de la presumpció i de la temeritat. Ens fa ser humils, que és una qüestió cabdal en la vida cristiana.

Per això he parlat de la utilitat de la temptació. Que pugui ser útil no significa que sigui agradable. Però la temptació és una realitat inevitable. Tan inevitable com ésser lliures.

ENTREVISTA

Música i litúrgia

ALBERT PÀMIES

El Concili Vaticà II afirmava que la música serà tant més santa com més s'adapti a l'acció litúrgica. De la relació entre música i litúrgia, en parlem amb el músic Albert Pàmies. Actualment és organista de la parròquia St. Miquel Arcàngel de l'Espluga de Francolí, i en ocasions de la basílica de la Sagrada Família. També és baríton de l'Orfeó Català i compagina la docència amb la direcció de la Coral de la Pquia. de la Mare de Déu de Núria i la del Cor del Campus de la UPC de Terrassa.

La relació entre la música i la litúrgia cristiana ve de lluny... Parli'ns dels orígens.

Els primers cristians es reunien en petites comunitats en les quals ja cantaven salms, i segles més tard van musicar els himnes per als oficis amb el cant gregorià.

Entén la música sacra com un llenguatge de transcendència?

Hi ha molts tipus de música que poden apropar-nos a Déu, però cal veure sempre quin és el context. Una bona interpretació d'una peça, fa que l'oient que entra a una església per pregar pugui sentir una pau interior que l'ajudi a elevar l'esperit.

Què creu que aporta la música a la paraula de Déu?

Com deia sant Agustí, cantar és pregar dues vegades. Un cant ben escollit, un salm ben cantat, un motet d'ofertori adient, fan que la música que s'interpreta en la celebració s'uneixi a la litúrgia del dia i esdevingui diferent.

Quina funció té la música dins d'una església?

Motivar la fe del creient i fer-lo créixer en l'Evangeli a través d'un cant o una melodia. Com ens deia el Concili Vaticà II, cal fer participar el poble de la celebració.

Òscar Martí

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

Temps per caminar amb Déu

Fa uns mesos que, en arribar a la meva comunitat cap a quarts de nou del vespre, trobo, tot esperant a la recepció, un pare de família d'uns quaranta-cinc anys, titulat superior que treballa en una empresa. Amb la seva esposa tenen cinc fills; el gran es confirma aquest any. Espera un dels meus companys, que l'acompanya en un camí que va encetar fa vuit setmanes. Inquiet pel seu procés espiritual i de seguiment de Jesús, va decidir fer els exercicis espirituals de sant Ignasi, acollint-se a la proposta de fer-ne una adaptació per a aquelles persones per a qui resulta impossible, a causa de les seves activitats diàries, de retirar-se una setmana completa. Es tracta d'adaptar-se a la situació d'aquestes persones tot seguint amb fidelitat, però, la dinàmica interna i la temàtica i continguts ignasians. Aquesta modalitat permet, des del realisme de la vida quotidiana, fer una experiència de pregària, acompanyament espiritual i discerniment per trobar la voluntat de Déu en la pròpia vida.

El procés a seguir és seriós i exigent. Tres caps de setmana de recés emmarquen el camí dels exercicis, que poden durar de quatre a sis mesos, amb possibilitat d'afegir-hi un temps complementari. El compromís d'una estona diària dedicada a la pre-

gària personal, d'acord amb les possibilitats, esdevé l'espai conductor de l'experiència espiritual. L'entrevista amb l'acompanyant, aproximadament cada quinze dies, permet disposar d'un suport orientador i tractar de les adaptacions convenientes del mètode. Aquesta modalitat dels exercicis espirituals és seguida actualment per moltes persones car, més enllà de l'aspecte pràctic, intensifica també la certesa de la presència amorosa i efectiva de Déu en les vides dels exercitants, de manera que Nostre Senyor es fa present en cada cantonada, és el Déu-que-camina-amb-tu.

El pare de família esmentat té obligacions familiars, laborals i socials que podrien justificar manca de temps i de possibilitats reals. La seva actitud oberta a Déu i als altres li ha fet buscar, però, el temps necessari per fer l'experiència, per seguir-la amb constància i amb bona disposició espiritual, obrint-se a la voluntat de Déu en la seva vida. No és només qüestió de temps; és determinant discernir quines són les prioritats que ens donen vida, que ens fan donar, també, vida als altres. Aquestes actituds personals permeten rebre el bé de l'experiència i els fruits que se'n deriven. «[...] Ell que és just, fa justos els qui viuen de la fe en Jesús» (Rm 3,26).

HECHOS DE VIDA

MN. JOSEP MARIA ALIMBAU

«La libreta de oraciones»

Un hortelano bueno y piadoso, a altas horas de la noche, iba al mercado de la capital, con su caballo y el carro cargado de productos de la tierra, para venderlos.

Aquella noche se olvidó de coger su «libreta de oraciones», escritas por él durante años. Estaba preocupado. No las podría rezar.

Como buen hijo de Dios, oró de la siguiente manera: «He tenido un olvido, Señor. He salido de casa esta noche, con prisas y sin mi "libreta de oraciones". ¿Sabes, Señor? Voy a repetir varias veces el alfabeto —desde la primera hasta la última letra— y Tú, que conoces todas mis necesidades y anhelos, junta las letras, por fa-

vor, y forma las oraciones de mi "libreta", ya que yo soy incapaz —sin ella— de poderlas recitar.»

Y el Señor dijo a sus ángeles: «De todas las oraciones que he escuchado en estos momentos, esta ha sido la mejor, y no ha sido producto de unas reglas gramaticales —invento de los hombres. Ha salido de un corazón sufrido y humilde.»

L. A. Schökel, especialista en Sagrada Escritura, comenta acerca de Gn 21,17: «Dios escucha y responde al llanto de quien sufre. Aun sin que haya palabra alguna... conmueve a Dios.»

Es la oración perfecta: no la salida de la glotis... sino del corazón.

Lectures missa diària i santoral

23. ■ Dilluns (litúrgia hores: 1a setm.) [Lv 19,1-2.11-18 / Sl 18 / Mt 25,31-46]. Sant Policarp, bisbe d'Esmirna i mr. (s. II), deixeble dels apòstols; santa Marta d'Astorga, vg. i mr.; beata Rafaela de Ibarra, mare de família, de Bilbao.

24. ■ Dimarts [Is 55,10-11 / Sl 33 / Mt 6,7-15]. Sant Modest (s. V), bisbe de Trèveris; sant Sergi, monjo i mr. (304); santa Primitiva, vg.; sant Edilbert, laic; beata Josepa Naval i Girbés, vg. seglar, d'Algemessí.

25. ■ Dimecres [Jo 3,1-10 / Sl 50 / Lc 11,29-32]. Sant Cesari (s. IV), metge, germà de Gregori Nacianzè; sant Valeri (†695), ermità d'Astorga; beat Sebastià d'Aparicio, rel.

26. ■ Dijous [Est 14,1.3-5.12-14 / Sl 137 / Mt 7,7-12]. Sant Nèstor, mr.; sant Alexandre, bisbe de Gaza; santa Paula Montal, vg., d'Arenys de Mar, fund. escolàpies (SchP).

27. ■ Divendres [Ez 18,21-28 / Sl 129 / Mt 5,20-26]. Sant Gabriel de la Dolorosa (1838-1862), rel. passionista; beata Francisca-Aina Cirer, vg. paüla, de Sencelles (Mallorca); sant Baldomer (†660), sotsdiaca de Lió; santa Honorina, vg.

28. ■ Dissabte [Dt 26,16-19 / Sl 118 / Mt 5,43-48]. Sant Rufí, mr.; sant Hilari, papa (sard, 461-468); sant Romà (s. V), abat; sant Serapió, mr.

1. ■ † Diumenge vinent, II de Quaresma (lit. hores: 2a setm.) [Gn 22,1-2.9a.10-13.15-18 / Sl 115 / Rm 8,31b-34 / Mc 9,2-10]. Sant Rossend (Salas 907 - Celanova 977), bisbe (benedictí); sant Lleó, mr.; sant Albí (s. VI), bisbe (benedictí); santes Eudòcia i Antonina, mrs.

DIUMENGE I DE QUARESMA

Lectura del llibre del Gènesi (Gn 9,8-15)

Déu digué a Noè i als seus fills: «Jo faig la meua aliança amb vosaltres, amb els vostres descendents i amb tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres, els ocells, el bestiar i tots els animals domèstics i feréstecs que han sortit de l'arca. Jo faig amb vosaltres aquesta aliança meua: La vida no serà mai més exterminada per l'aigua del diluvi, no hi haurà mai més cap diluvi que devasti la terra.»

Déu digué: «El signe d'aliança que poso entre jo i vosaltres i tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres per totes les generacions és aquest: posaré el meu arc en els núvols com a signe de la meua aliança entre jo i la terra. Quan cobriré la terra de nuvolades i apareixerà l'arc entre els núvols, em recordaré de l'aliança que hi ha entre jo i vosaltres i tots els éssers animats; l'aigua no formarà més un diluvi que faci desaparèixer tot rastre de vida.»

Salm responsorial (24)

R. *Tot el vostre obrar, Senyor, és fruit d'amor fidel per als qui guarden la vostra aliança.*

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, / que aprengui els vostres camins. / Encamineu-me en la vostra veritat, instruiu-me, / perquè vós sou el Déu que em salveu. R.

Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat / i de l'amor que heu guardat des de sempre. / Compadiu-vos de mí, vós que estimeu tant. R.

El Senyor, bondadós i recte, / ensenya el bon camí als pecadors. / Encamina els humils per sendes de justícia, / els ensenya el seu camí. R.

Lectura de la primera carta de sant Pere (1Pe 3,18-22)

Estimats: Crist morí una vegada per raó dels pecats. Ell, el just, va morir pels injustos, per conduir-nos a Déu.

El seu cos va ser mort, però per l'Esperit fou retornat a la vida. Per això anà a dur la seva proclama als esperits empresonats, que s'havien resistit a creure en temps de Noè, quan la paciència de Déu esperava, mentre preparaven l'arca. En aquella arca se salvaren a través de l'aigua unes poques persones, vuit en total, i l'aigua prefigurava el baptisme que ara us salva, i que no consisteix a deixar net el cos, sinó a demanar a Déu una consciència bona gràcies a la resurrecció de Jesucrist que se n'anà al cel, va rebre la submissió de les potestats i dels estols angèlics, i està a la dreta de Déu.

✠ Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 1,12-15)

En aquell temps, l'Esperit empenyé Jesús cap al desert, on passà quaranta dies, temptat per Satanàs. Vivia entre els animals feréstecs i l'alimentaven els àngels.

Després d'haver estat empresonat Joan, Jesús es presentà a Galilea predicant la Bona Nova de Déu; deia: «Ha arribat l'hora i el Regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.»

Lectura del libro del Génesis (Gn 9,8-15)

Dios dijo a Noé y a sus hijos:

«Yo hago un pacto con vosotros y con vuestros descendientes, con todos los animales que os acompañaron: aves, ganado y fieras; con todos los que salieron del arca y ahora viven en la tierra. Hago un pacto con vosotros: el diluvio no volverá a destruir la vida, ni habrá otro diluvio que devaste la tierra.»

Y Dios añadió:

«Esta es la señal del pacto que hago con vosotros y con todo lo que vive con vosotros, para todas las edades: pondré mi arco en el cielo, como señal de mi pacto con la tierra. Cuando traiga nubes sobre la tierra, aparecerá en las nubes el arco, y recordaré mi pacto con vosotros y con todos los animales, y el diluvio no volverá a destruir los vivientes.»

Salmo responsorial (24)

R. *Tus sendas, Señor, son mi misericordia y lealtad para los que guardan tu alianza.*

Señor, enséñame tus caminos, / instrúyeme en tus sendas: / haz que camine con lealtad; / enséñame, porque tú eres mi Dios y Salvador. R.

Recuerda, Señor, que tu ternura / y tu misericordia son eternas. / Acuérdate de mí con misericordia, / por tu bondad, Señor. R.

El Señor es bueno y es recto, / y enseña el camino a los pecadores; / hace caminar a los humildes con rectitud, / enseña su camino a los humildes. R.

Lectura de la primera carta del apóstol san Pedro (1Pe 3,18-22)

Queridos hermanos: Cristo murió por los pecados una vez para siempre: el inocente por los culpables, para conducirnos a Dios. Como era hombre, lo mataron; pero, como poseía el Espíritu, fue devuelto a la vida. Con este Espíritu, fue a proclamar su mensaje a los espíritus encarcelados que en un tiempo habían sido rebeldes, cuando la paciencia de Dios aguardaba en tiempos de Noé, mientras se construía el arca, en la que unos pocos —ocho personas— se salvaron cruzando las aguas. Aquello fue un símbolo del bautismo que actualmente os salva: que no consiste en limpiar una suciedad corporal, sino en impetrar de Dios una conciencia pura, por la resurrección de Jesucristo, que llegó al cielo, se le sometieron ángeles, autoridades y poderes, y está a la derecha de Dios.

✠ Lectura del evangelio según san Marcos (Mc 1,12-15)

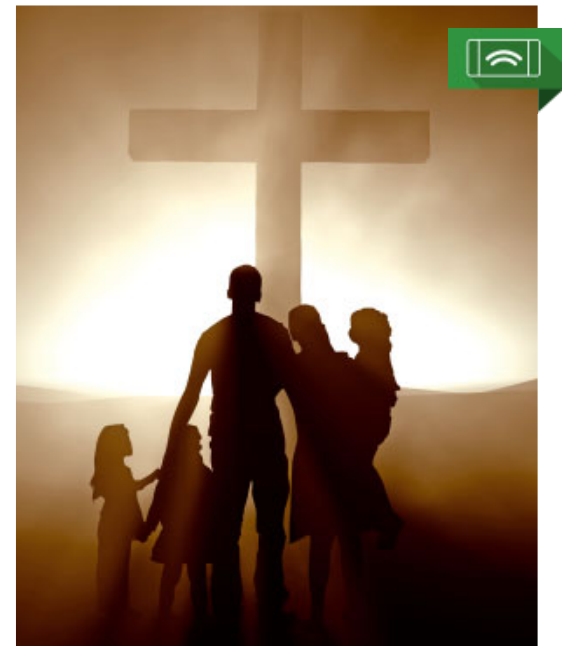
En aquel tiempo, el Espíritu empujó a Jesús al desierto. Se quedó en el desierto cuarenta días, dejándose tentar por Satanás; vivía entre alimañas, y los ángeles le servían.

Quando arrestaron a Juan, Jesús se marchó a Galilea a proclamar el Evangelio de Dios. Decía: «Se ha cumplido el plazo, está cerca el reino de Dios: convertíos y creed en el Evangelio.»

COMENTARI

IGNASI RICART, CMF

Convertiu-vos i creieu en l'Evangeli

Amb aquest diumenge comença la celebració del cor de l'any litúrgic. La Quaresma està polaritzada cap a la Pasqua, el cim de l'any litúrgic. La Pasqua és la síntesi del misteri de la salvació i punt de convergència de la vida litúrgica, teològica i catequètica de l'Església.

Jesús va ser temptat: ho explica sant Marc en el breu episodi de les temptacions en el desert i tot seguit afegeix el primer anunci públic de l'Evangeli: «Jesús es presentà a Galilea predicant la Bona Nova de Déu; deia: «Ha arribat l'hora i el Regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.» Les temptacions de Jesús en el desert i el seu primer anunci programàtic a Galilea formen un tot coherent: la victòria de Jesús sobre el temptador és senyal que el temps messiànic de la salvació ha començat i el Regne de Déu ja és una realitat present.

Amb Jesús, la reialesa de Déu, promesa pels profetes i anticipada en els esdeveniments de l'Antic Testament, irromp en la història humana. Els homes ja no estem obligats a sofrir el domini de Satanàs, l'esclavitud del pecat i la por de la mort. D'ara endavant podem sotmetre'ns a la força alliberadora i consoladora de Déu que es manifesta d'una manera eficaç en Jesucrist. «Creure en l'Evangeli» significa trencar amb les pors i les esclavituds del passat i obrir-nos amb confiança al nou futur ofert per Déu en Crist.

El temps quaresmal és un temps propici per convertir-nos i canviar de mentalitat, per prendre consciència de la realitat del nostre baptisme i refermar la nostra aliança amb Déu. És de la conversió que neix un món nou de relacions entre Déu i l'home, entre l'home i el seu proïme, i entre l'home i l'univers. Per la gràcia del baptisme som re-creats i ens convertim de debò a Déu i al pròxim. Ens ajuda a vèncer la temptació de tancar-nos en l'egoisme del pecat i ens fa oberts als germans, especialment als qui viuen més necessitats.

VIDA DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe

Aquest dissabte 21, a les 10 h. Presideix la sessió del Consell Pastoral Diocesà.

Aquest diumenge 22 de febrer, a les 17 h. Concelebra en l'ordenació episcopal de Mons. Àngel Pérez Pueyo, bisbe de Barbastro-Montsó.

Dilluns 23, a les 11 h. Presideix el recés quaresmal per a preveres i diaques del Vallès Oriental a Caldes de Montbui.

Dimecres 25, a les 12.30 h. Presideix la reunió amb els preveres i diaques de l'Arxiprestat Montbui-Puiggraciós per a preparar la Visita pastoral.

Dijous 26, a les 11 h. Presideix la sessió del Col·legi de Consultors.

Dissabte 28, a les 21 h. Presideix el sopar benèfic de l'Arxiprestat de Terrassa a favor de Càritas Arxiprestal de Terrassa.

Diumenge 1 de març, a les 12 h. Celebra l'Eucaristia a la Catedral amb el ritu d'Elecció dels catecúmens.

Visita a la parròquia de St. Antoni de Pàdua

de Torre Romeu. Concelebrà amb ell Mn. José Iván Ortega, rector. Hi participaren els infants de la Catequesi. El 25 de gener Mons. Saiz Meneses va celebrar la Missa Estacional a la parròquia de Sant Antoni de Pàdua (Can Rull). I el diumenge 1 de febrer va fer-ho a la parròquia de St. Josep (al barri de la Concòrdia). En ambdues va ser rebut i acompanyat per Mn. Carles Casademont, rector. La visita a les parròquies continuà entre setmana.

Jornada d'animadors de Pastoral de Joventut a Terrassa. El dissabte 30 de gener una cinquantena d'animadors de joves de parròquies del Vallès Oriental i el Vallès Occidental participaren en una jornada d'animació presidida per Mons. Josep Àngel Saiz Meneses. El Dr. Xavier Morlans, prevere, parlà de l'evangelització i l'acompanyament dels joves.

Trobada de religiosos de la diòcesi. El diumenge 1 de febrer tingué lloc al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès la trobada dels religiosos de la diòcesi de Terrassa amb motiu de la Jorna-

da de la Vida Consagrada. El Gmà. Lluís Serra FMS presentà l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium* aplicada a la vida consagrada. Mons. Salvador Cristau presidí la celebració de l'Eucaristia. L'endemà, dia de la Presentació del Senyor, Mons. Cristau presidí a les 20 h la Missa a la Catedral.

Mons. Saiz Meneses pronuncia dues conferències al clergat de Cartagena. El dimarts 3 de febrer, Mons. Saiz Meneses, convidat per Mons.

Lorca, bisbe de Cartagena, pronuncia dues conferències al clergat diocesà en el Centre San Fulgencio de Múrcia sobre «La misión en las periferias». Després, acompanyat per Mons. Lorca, visità el Santuari de Nuestra Señora de la Fuensanta.

En la pau de Crist

Mn. Josep Maria Juan-Torres Lana, prevere del bisbat de Terrassa. Morí

Por eso he titulado esta reflexión del primer domingo de Cuaresma como la utilidad de la tentación. En la Biblia la tentación es más una instigación venida del exterior que un movimiento interior, aun tratándose de tentaciones de la concupiscencia. Tientan al hombre tanto el Diablo, el prójimo y la propia concupiscencia, o la tendencia al pecado. Dios, más que tentar, prueba. En el relato del paraíso, el fruto prohibido es el que pone a prueba al hombre pero quien lo arrastra al pecado es el Maligno. Abraham es probado por Dios. Lo mismo sucede a Job. Dios es quien permite a Satán probarlo.

Las relaciones del hombre con Dios son una historia de amor. Y hasta en el amor humano existen las pruebas para calibrar su veracidad. Las pruebas, las tentaciones purifican al hombre y lo unen más estrechamente con Dios. ¡Cuántos santos, al pasar por una enfermedad larga, han encontrado el camino para encauzar su vida hacia la santidad!

el diumenge 1 de febrer als 81 anys d'edat i 55 de sacerdot a la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol de Barcelona. Era rector emèrit de la parròquia de Santa Engràcia de Montcada. Havia estat arxiprest de Montcada i consiliari dels Cursets de Cristiandat. Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar, presidí les exèquies a la Residència el dia 3 de febrer.

Agenda

6a Setmana de la Família. Del 27 de febrer al 8 de març. Actes a diferents parròquies de la diòcesi. Clausura el diumenge 8 de març a la Catedral. A les 18 h: Conferència de Mons. Josep Àngel Saiz Meneses: «L'amor, missió de la família». A les 20 h, celebració de l'Eucaristia de cloenda.

Trobada diocesana d'escolans. Dissabte 28 de febrer de les 10 a les 17 h al Seminari Diocesà (Valldoreix).

Exercicis espirituals. Organitzats pels Grups d'Oració i d'Amistat (GOA). Dies 27 i 28 de febrer i 1 de març. Dirigits per Mn. Josep Serra. Lloc: Casa d'Exercicis Sant Ignasi de Sarrià. Per a més informació: Centre GOA, tel. 932 181 005.

Concert solidari. A càrrec del Cor Gospel *BellaQuirzeBand*. Diumenge 1 de març a les 18 h, a la parròquia de la Puríssima de Sabadell, en benefici de la Càritas Parroquial.

Notícies

Visita Pastoral a l'Arxiprestat de Sabadell Nord. El diumenge 18 de gener, Mons. Salvador Cristau va celebrar la Missa Estacional a la parròquia de la Mare de Déu dels Dolors al barri

REMAD MAR ADENTRO

† JOSEP À. SAIZ MENESES
Obispo de Terrassa

De la utilidad de la tentación

Los cuarenta días de la Cuaresma nos recuerdan los cuarenta años del pueblo elegido en camino hacia la Tierra Prometida; también fueron cuarenta los días de camino del profeta Elías para llegar al Monte de Dios, el Horeb; nos recuerdan sobre todo los cuarenta días que Jesús pasó en el desierto. El evangelio del primer domingo de Cuaresma nos lleva con Jesús al desierto. El evangelio de Marcos lo dice escuetamente. Jesús, en el desierto, fue tentado por Satanás. Jesucristo no tuvo pecado, pero pasó por la tentación. El evangelio de Marcos no de-

talla en qué consistieron las tentaciones del Maligno. Otros evangelistas —Mateo y Lucas— se refieren a las tentaciones con más detalle.

¿Tiene sentido la existencia de la tentación para el hombre de hoy? Quizá alguien pueda contestar que no. Para el hombre autónomo, para el hombre dueño de su libertad, la tentación no parece tener sentido. Su libertad es el valor supremo. Y sin embargo, el cristianismo nos dice que somos tentados. Es una manera de decirnos que somos libres, pero que nuestra libertad no es la realidad suprema.